

مؤلفه های هویت ساز در چشم انداز آینده معماری پایدار ایران

مریم احمدی کتایونچه^{۱*}، مهدی محمودی کامل آبادی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مؤسسه آموزش عالی امین فولادشهر ، ahmadi^{۱۹}maryam^{۹۱}@gmail.com

۲- استادیار دانشگاه هنر اصفهان، mmmahmudi@gmail.com

چکیده

هویت از موضوعات بحث برانگیز معماری معاصر ایران است. هویت آینده‌ی معماری ایران پیوند محکمی با توسعه پایدار برقرار کرده است. ضرورت دستیابی به معماری با هویت ایرانی، موضوعی است که ضمن تاکید شدن در برنامه‌های توسعه کشور، به خواست ملی نیز تبدیل شده است. این مطالعه به دنبال چستی و کیستی هویت ایرانی و وضعیت معماری پایدار در ایران می‌باشد. در مقاله حاضر با هدف رسیدن به مؤلفه‌هایی که معماری را با هویت و پایداری همراه سازد، سعی شده با استفاده از مطالعه اسنادی، در چهار بخش هویت ایرانی، رابطه‌ی هویت و معماری و بررسی رابطه‌ی معماری آینده با توسعه پایدار در ابعاد فرهنگی، اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی مورد بررسی قرار گیرد. این تحقیق در نهایت به این نتیجه می‌رسد که ایجاد فضاهای چند عملکردی، آموزش مردم برای حفظ و نگهداری محیط زیست از طریق دادن خدمات و فضاهای مناسب، به کارگیری سازه‌های نوین مطابق اصول توسعه پایدار، استفاده از مصالح و منابع بوم‌آورد، انعطاف پذیری و استفاده از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، می‌توان به جهت گیری معماری ایران به سمت پایداری کمک کرد.

واژه‌های کلیدی: هویت، ایران، معماری آینده، توسعه پایدار.

۱- مقدمه

پرسش از هویت در کشور ما به مدت چندین دهه ذهن مردم، مدیران، هنرمندان و معماران را درگیر کرده است. این پرسش معمولاً در بین مردمان کشورهای مطرح می‌شود که دارای پیشینه فرهنگی و تمدنی برجسته در گذشته بوده‌اند، ولی امروز احساس می‌کنند از کاروان تمدن جهانی عقب مانده و بیشتر مصرف کننده‌ی محصولات دیگر تمدن‌ها شده‌اند. همچنین پیوند معماری با پایداری به هویت گره خورده است. پرسش از هویت و پایداری به دلایل متعددی که نبود چارچوب‌های فکری مناسب، نداشتن تضمین‌های اجرایی و وجود دستگاه‌ها و عوامل ذی‌نفع و ذی‌نفوذ متعدد از آن جمله‌اند، هیچگاه به کارکردهای عملی راهکارهای عینی دست نیافته است. از طرفی بلاتکلیفی در حوزه‌ی اندیشه، در ارتباط با مسئله هویت منجر به سردرگمی در هویت معماری نیز شده است. به دنبال پاسخ‌هایی برای این پرسش‌ها، که هویت آینده ایران چیست؟ حرکت معماری ایران به سمت آینده به چه صورتی است؟ این مقاله بدنبال ایجاد چارچوب فکری مناسب و ارائه راهکارهایی برای معماری پایدار هویت ساز می‌باشد.

هویت ایرانی - اسلامی بیانگر خصوصیات فرهنگی و مشخصات این سرزمین است. موضوعی که باید در تمام شئونات زندگی، بخصوص عرصه معماری و شهرسازی نیز متجلی شود. دستیابی به معماری با هویت، موضوعی بسیار پر اهمیت در معماری معاصر ایران است. کوشش در حرکت به سوی معماری با هویت در معماری و شهرسازی معاصر ایران، پاسخی به